

تأثیر صنایع فرهنگی - مذهبی بر رشد اقتصادی ایران*

سارا حنجری*

فتح اله تاری**

مهدی تقوی***

تاریخ دریافت: ۹۷/۱۲/۲۰ - تاریخ تأیید: ۹۹/۰۱/۲۸

چکیده

صنایع فرهنگی مذهبی مانند گردشگری مذهبی، اجرای مراسم سنتی و مذهبی می‌تواند اثرات مفیدی به طور مستقیم و غیرمستقیم بر رشد اقتصادی داشته باشد. ایران به دلیل پتانسیل‌های بالای فرهنگی-مذهبی از ویژگی‌های مهمی برخوردار است. در این مقاله اثر صنایع فرهنگی مذهبی، بر رشد اقتصادی استان‌های منتخب ایران بررسی خواهد شد که در قالب رگرسیون تلفیقی پویا (GMM) در دوره ۱۳۷۹-۱۳۹۵ توجه به داده‌های منتشر شده در سال ۱۳۹۷ به طور مستقیم و غیرمستقیم برآورد شده است. همچنین نتایج برآورد نشان می‌دهد، در دوره مورد بررسی اثر مثبت نسبی ارزش افزوده متغیرهای فرهنگی مذهبی بر رشد اقتصادی مثبت و معنادار است. همچنین نتایج برآورد مدل نشان داد، این شاخص از کانال سرمایه انسانی نیز می‌تواند بر رشد اقتصادی استان‌های کشور اثرگذار باشد.

واژگان کلیدی: رشد اقتصادی، صنایع فرهنگی مذهبی، استان‌های ایران

طبقه‌بندی JEL: C23, N95 Z12

* مقاله مستخرج از رساله (دکتری) است.

** دانشجوی دکتری اقتصاد اسلامی، دانشکده اقتصاد علامه طباطبائی

*** دانشیار دانشکده اقتصاد علامه طباطبائی (نویسنده مسئول)

**** استاد دانشکده اقتصاد علامه طباطبائی

Email: hanjari_sa@atu.ac.ir

Email: tarifath@yahoo.com

Email: drtaghavim@gmail.com

*The Impact of Cultural-Religious Industries on Iran's Economic Growth **

*Sara Hanjari **

*FatollahTari ***

*Mehdi Taghavi ****

Received: 18/03/2019 Accepted: 14/01/2020

Abstract

Religious cultural industries such as religious tourism, traditional and religious implementation can have beneficial effects directly and indirectly on economic growth. Iran has important features due to its high cultural-religious potential. In this article, the effect of religious cultural industries on economic growth in selected provinces of Iran will be examined. In the framework of dynamic integration regression (GMM) during the period of 1379-1395, attention was paid to the data published in 1397 directly and indirectly from the channel Human capital is estimated. Also, the results of the estimation are based on panel data regression. During the studied period, the effect of relative enhancement of religious cultural variables on economic growth is positive and significant. Also, the results of model estimation show that this indicator from the human capital channel can also affect the economic growth of the provinces.

Key Words: *Economic growth, Cultural-Religious Industries, Iran's Provinces*

JEL Classification: *C23, N95, Z12*

* PhD Candidate (Islamic economics), Allameh Tabataba'i University, Iran

Email: hanjari_sa@atu.ac.ir

** Associated Professor, Faculty of economics, Allameh Tabataba'e'i University, Iran

Email: tarifath@yahoo.com

*** Professor, Faculty of economics Allameh Tabataba'i University, Iran

Email: drtaghavim@gmail.com

